

Inspeksjon ved Karmsund Fiskemel AS

Dato for inspeksjonen: 28.2.2012
Rapportnummer: 2012.006.I.FMRO
Saksnr.: 2012/951

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Sten Åke Brendås
Dag Duus

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Johan Tore Rødland
Margareta Skog

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket ifm inspeksjonen hos Karmsund Fiskemel AS den 28.2.2012.

Fylkesmannen avdekket 2 avvik og 2 anmerkninger under inspeksjonen:

- Avvik 1: Virksomheten har mangler ved sitt måleprogram for utslipp til vann
- Avvik 2: Virksomheten har mangelfull håndtering av sitt farlige avfall

- Anmerkning 1: Virksomheten hadde ikke utarbeidet en tidfestet handlingsplan for gjennomføring av risikoreduserende tiltak basert på risikokartlegging gjennomført i 2010.
- Anmerkning 2: Arbeidsfordeling mellom Karmsund Fiskemel AS og Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS vedrørende mottak av avfall fra skip er uklar.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Rapport godkjent:

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 971654945	Eies av: 986442499
Besøksadresse: Husøyvegen 283, 4262 Avaldsnes	Telefon: 52 85 70 10
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209	E-post: karmsund@welcon.no

Kontrollert anlegg

Navn: Karmsund Fiskemel AS	Anleggsaktivitet: Fiskeforedling
Besøksadresse: Husøyvegen 283, 4262 Avaldsnes	
Postadresse: Husøyvegen 283, 4299 Avaldsnes	Risikoklasse: 3
Kommune: Karmøy	Tillatelse gitt: 19.3.2001
Sist kontrollert: 1.10.2008	Tillatelse sist oppdatert: 5.1.2004

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Inspeksjonstema

- Miljørisikoanalyse og handlingsplan for risikoreduserende tiltak, jf. utslippstillatelsen pkt.10.1 og 10.2.
- Måling og beregning av utslipp, jf. utslippstillatelsen pkt. 11.1
- Avviksbehandling
- Håndtering av farlig avfall, jf. avfallsforskriften kapittel 11
- Avfallsplan for skip, jf. forurensningsforskriften kapittel 20

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester ([produktkontrollloven](#)) med underliggende forskrifter
- Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen

- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Rogaland

4. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Virksomheten har mangler ved sitt måleprogram for utslipp til vann.

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6.
Utslippstillatelsen pkt.11.2, jf. 3.1 og 3.2.*

Kommentarer:

Karmsund Fiskemel AS har utarbeidet prosedyrene *Prøvetaking av tørrstoff til vann og Prøvetaking av fett fra fettfellen* (Dok.id.:IKH.8 og 9 datert 24.10.2008). Prosedyrene angir prøvfrekvens, prøvemengde, maksimal lagringstid før forsendelse til akkreditert laboratorium (Mat-miljølaboratoriet AS). Analysemetodikken er ikke oppgitt i prosedyren, men virksomheten opplyste at suspendert stoff ble analysert etter NS 4733.

Fylkesmannen anser prosedyrene nevnt ovenfor som et godt grunnlag å bygge videre på, men må oppdateres med minimum følgende tilleggsopplysninger:

- Prøvetakingstidspunkt
- Beskrivelse av metodikk for prøvetaking inkludert rengjøring av utstyr
- Hvordan prøven oppbevares (kjøling/frysing/konservering) og sendes lab.
- Angivelse av analysemetoder inkl. usikkerhet
- Beregningsmåte for beregning av årlige utslipp

I henhold til *Veileder til egenrapportering for landbasert industri (TA 2877)* pkt. 2.42 Tabell 4.2: *Årlig utslipp til vann* skal tabellen inneholde samtlige utslipp av betydning som bedriften har hatt til vann i rapporteringsåret.

Karmsund Fiskemel AS har i sin risikoanalyse vurdert risikoen for utslipp av organisk materiale via renseanlegg (ID A14) og anbefalt som tiltak en oppfølging av renseanlegget.

For å kartlegge virksomhetens bidrag til totalbelastningen av organisk utslipp til resipienten, må virksomheten i tillegg til suspendert stoff analysere på minst en parameter som enkelt kan omregnes til personekvivalenter (pe), eksempelvis kjemisk oksygenforbruk (KOF). Karmsund Fiskemel AS må også få kartlagt sitt utslipp av totalt nitrogen.

I følge hjemmesidene til Mat-miljølaboratoriet AS, som virksomheten ellers benytter, kan begge disse analysene utføres der.

Tilbakemelding om retting av avviket:

For å lukke avviket må Karmsund Fiskemel AS oversende Fylkesmannen et måleprogram for kontroll av utslipp til vann inkludert oppdaterte prosedyrer for prøveuttak og analyser.

Avvik 2: Virksomheten har mangelfull håndtering av sitt farlige avfall

Avvik fra: *Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-8*

Kommentarer:

Karmsund Fiskemel AS har utarbeidet prosedyre for *Håndtering og innlevering av farlig avfall* (IKH.14). Vaktmester er ansvarlig for innsamling, håndtering og innlevering av farlig avfall. Prosedyren angir hvilke typer farlig avfall som oppstår ved virksomheten, oppsamlingsplass for de enkelte fraksjoner, samt at farlig avfall skal leveres Miljøservice Vest AS.

Karmsund Fiskemel AS lagret farlig avfall innendørs samt i en låst container. Emballasjen for oppbevaring av de ulike fraksjoner var merket med tusj, men skriften var i flere tilfeller vanskelig å se pga smuss og slitasje. Det var i liten grad merket hvor de forskjellige typer farlig avfall skulle plasseres.

Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Tomme spraybokser var ikke oppført på oversikten over farlig avfall, og disse var hittil blitt levert som restavfall. Det var dermed heller ikke etablert mellomlager for disse.

Virksomheten var ikke kjent med kravet om årlig innleveringsplikt når avfallsmengden overstiger 1 kg, og hadde ikke levert avfall i 2009.

Miljøservice Vest AS bistod virksomheten ved utfylling av deklarasjonsskjema. Vaktmester signerte skjemaet på vegne av virksomheten, og arkiverte gul kopi av deklarasjonsskjemaet på sitt kontor. Bortsett fra enkelte skjema der organisasjonsnummer og/eller kvantum ikke var utfylt, var skjemaene korrekt utfylt.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes ved at Karmsund Fiskemel AS oversender dokumentasjon, for eksempel bilder, som tydelig viser hvor de ulike fraksjoner av farlig avfall skal mellomlagres, samt hvordan selve emballasjen med farlig avfall er merket. Fylkesmannen vil anbefale at merkingen også viser stoffenes avfallsnummer og EAL-kode for å forenkle utfylling av deklarasjonsskjema.

Spraybokser må føyes til i virksomhetens oversikt over ulike typer farlig avfall, og det må etableres et mellomlager for oppsamling av disse.

Plikt til årlig innlevering må framgå av prosedyren for håndtering og innlevering av farlig avfall.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1: Virksomheten har ikke utarbeidet en tidfestet handlingsplan for gjennomføring av risikoreducerende tiltak basert på risikoanalysen gjennomført i 2010.

Kommentarer:

Karmsund Fiskemel AS gjennomførte i 2010 en omfattende risikoanalyse ved virksomheten, som også omfatter ytre miljø. Norsk Energi AS har vært engasjert som konsulent i dette arbeidet. Risikoanalysen beregner risikotall basert på sannsynlighet og konsekvens, og definerer også akseptkriterier. For de enkelte mulige hendelser er eventuelle anbefalte tiltak vurdert. Fylkesmannen vil gi bedriften honnør for en fyldig og god risikoanalyse.

Karmsund Fiskemel AS opplyste under kontrollen at den videre oppfølging av risikoanalysen i form av utarbeidelse av en prioritert handlingsplan med definerte tidsfrister og ansvarsforhold var blitt utsatt på grunn av at den hovedansvarlige for rapporten hadde permisjon til og med mai 2012. Arbeidet med å utarbeide handlingsplan vil starte straks vedkommende var tilbake etter permisjonen.

Virksomheten har vinteren 2011/12 prioritert å ferdigstille tiltak for å redusere sitt utslipp av lukt.

Fylkesmannen ber Karmsund Fiskemel AS om å melde tilbake når handlingsplanen vil være utarbeidet. Handlingsplanen trenger ikke ettersendes, men oppfølgingen av denne vil være et naturlig tema ved neste periodiske kontroll av virksomheten.

Anmerkning 2: Arbeidsfordeling mellom Karmsund Fiskemel AS og Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS vedrørende mottak av avfall fra skip er uklar.**Kommentarer:**

Virksomheten leier kai av Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS, jf brev fra Karmsund Fiskemel AS til Fylkesmannen 28.5.2005. Det er dermed havnevesenet som er ansvarlig for oppfølging av forurensningsforskriften kapittel 20 *Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip*.

For å kartlegge hvordan avfallsmottak fra skip i praksis fungerer på Husøyområdet, hvor det er en blanding av offentlige og private kaier, hadde Fylkesmannen likevel avfall fra skip som et av temaene ved kontrollen.

Karmsund Fiskemel AS hadde erfaring med at skipene i liten grad meldte inn behov for levering av avfall til havnevesenet, og det hersket også usikkerhet om den praktiske leveringen. Virksomheten hadde derfor satt opp en egen container for avfall fra skip, og leverte dette avfallet som om det var generert av Karmsund Fiskemel AS. Dersom skipet hadde behov for å levere mindre kvanta farlig avfall, ble dette også levert Karmsund Fiskemel AS og deklart sammen med virksomhetens øvrige farlige avfall.

Fylkesmannen ser positivt på at Karmsund Fiskemel AS har etablert en praktisk løsning for mottak av avfall fra skip. Vi vil likevel påpeke at ordningen må formaliseres ved en avtale med havnevesenet for å sikre at leveranser av skipsavfall skjer i henhold til kravene i forurensningsforskriften kapittel 20.

6. Andre forhold

Avviksbehandling

Alle ansatte hadde tilgang til å rapportere avvik elektronisk, men kunne også gjøre dette manuelt. Virksomheten demonstrerte hvordan behandling av avvik ble fulgt opp i praksis ved eksempler på avvik som gjaldt ytre miljø. Fylkesmannen har ingen anmerkninger til virksomhetens avviksbehandling.

Lukt

Karmsund Fiskemel AS overskred ved siste luktmålingen gjeldende begrensning på utslipp av lukt på 10 LE/Nm³. Fylkesmannen har tidligere varslet tvangsmulkt dersom ikke virksomheten innen 31.12.2012 har gjennomført luktreducerende tiltak og dokumentert effekten av disse.

Karmsund Fiskemel AS opplyste at den tekniske delen av tiltakene i hovedtrekk var fullført, og at luftrenseanlegget ville bli testet ut og optimalisert våren 2012. Virksomheten tok sikte på å kunne dokumentere effekten av tiltakene innen juni 2012, og dermed i god tid før utløpet av fristen.

Virksomheten opplyste at den mottok få klager fortløpende, men fikk oversendt årlig oversikt over dager med lukt fra Veldetun Vel. Det var planer om å gjennomføre informasjonsmøte for å orientere om nytt utstyr.

Virksomheten opplyste at større konkurranse om råstoffet kombinert med mindre pristillegg for god råstoffkvalitet enn tidligere har medført at fiskefartøyene kjøler dårligere enn før. Dette har medført at trenden med stadig bedre råstoffkvalitet har snudd, noe som øker utfordringene med lukt.

Til orientering for kopiadressater vedlegges virksomhetens beskrivelse av oppdatert luktreanseanlegg, jf. vedlegg 2.

Vannrenseanlegg

Karmsund Fiskemel AS har montert en ekstra fettfelle for å øke kapasiteten på renseanlegget. Denne vil bli satt i drift i løpet av kort tid.

Utløpsledning

Virksomhetens avløpsvann ledes til kommunal utslippsledning via en samlelum for utslipp på 40m dyp i Karmsundet. Det er ingen kommunal etterrensing av avløpsvannet fra virksomhetene på Husøy, kun en samleledning for både prosessvann og sanitærvann fra flere virksomheter på Husøy.

Slam fra renseanlegg og rengjøring av fiskeoljetanker

Organisk slam ble tidligere gjenvunnet i produksjonen, men dette er ikke lenger tillatt etter Mattilsynet sitt regelverk.

Karmsund Fiskemel AS leverer nå slammet til virksomheten Modern Recycling (org.nr. 982 415 756), dokumentert ved kopi av fakturaer. Virksomheten har ikke oversikt over videre anvendelse av slammet, eller hvorvidt Modern Recycling håndterer dette i henhold til gjeldende regelverk, for eksempel *Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav* ved

anvendelse i gjødselprodukt. Virksomheten forutsettes å ta kontakt med mottaker av slammet for å få bekreftet at slammet håndteres på lovlig måte.

Modern Recycling orienteres ved kopi av kontrollrapporten.

Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#))
- Forskrift om begrensning av forurensning ([forurensningsforskriften](#))
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter ([internkontrollforskriften](#))
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall ([avfallsforskriften](#))

Brosjyrer/faktaark utdelt:

- HMS-etatenes brosjyre ”[Kontroll med risiko gir gevinst](#)”
- Norsas: [Infoark - ikke refusjonsberettiget spillolje.pdf](#)
- Norsas: [Infoark - refusjonsberettiget spillolje.pdf](#)

7. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal på www.fylkesmannen.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Karmøy kommune
- Veldetun Vel v/Anne Elise Løberg
- Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS
- Modern Recycling

§§§